

Tekst 2 Vereng internationalisering niet tot verengelsing

(1) “Buitenlandse student heerst”,
“Stop Engelse gekte”, “Universiteit
wil minder buitenlandse studenten”
– de koppenmakers konden zich de
5 afgelopen maanden uitleven. In het
publieke debat ging het over proble-
men die zouden zijn veroorzaakt
door internationalisering van het
10 hoger onderwijs, zoals een tekort
aan studentenhuisvesting en de
dreigende teloorgang van het
Nederlands.

(2) Voor het gemak werd ‘internatio-
nalisering’ steeds gereduceerd tot
15 de komst van internationale studen-
ten naar het hoger onderwijs in
Nederland. Dat is jammer, want
internationalisering is zoveel meer
dan dat. En: essentieel voor de
20 toekomst van ons land.

(3) Internationalisering is in drie
opzichten breder en belangrijker.
Om te beginnen gaat het niet alleen
om studenten die naar Nederland

25 komen ('inkomende mobiliteit'),
maar ook om Nederlanders die in
het buitenland kunnen studeren
(‘uitgaande mobiliteit’). Studeren in
30 het buitenland verdiept en ver-
breedt niet alleen de studie, maar
levert ook een onvergetelijke leer-
en levenservaring op. Hier kunnen
studenten en ook de samenleving
geweldig van profiteren. Mede door
35 de Erasmusbeurzen¹⁾ lopen bijvoor-
beeld duizenden Nederlandse stu-
denten stage of volgen zij een deel
van hun opleiding in het buitenland.
(4) Ten tweede is het heel goed
40 mogelijk om internationale ervaring
op te doen zonder daadwerkelijk te
reizen. Denk aan online onderwijs:
colleges of werkgroepen in de
Verenigde Staten volgen, terwijl je
45 zelf achter de laptop zit. Of een
stage op een Nederlandse vestiging
van een Koreaans bedrijf. Ook
internationale studenten zelf zijn
van meerwaarde. Mits zij goed
50 begeleid worden, ontstaat zo een
*international classroom*²⁾ waardoor
studenten worden uitgedaagd en
leren omgaan met diversiteit.
(5) In de derde plaats beperkt inter-
55 nationalisering zich allang niet meer
tot het hoger onderwijs. Ook in het
beroepsonderwijs worden interna-
tionale vaardigheden steeds
belangrijker. Inmiddels doet 7 pro-
60 cent van de mbo-studenten een
buitenlandse studie- of stage-erva-
ring op. In het voortgezet onderwijs
wordt tweetalig onderwijs (tto) ver-
zorgd op meer dan 130 scholen,
65 waarvan ruim 30 vmbo-scholen,
waarbij minimaal de helft van de
vakken in het Engels wordt gege-
ven. Zelfs op heel veel basis-
scholen is internationalisering
70 normaal: al in groep 3 kunnen kin-
deren skypen met leeftijdgenoten in
Polen of Italië via programma's die

door Europa gefinancierd zijn.
(6) Internationalisering is dus meer
75 dan vaak wordt voorgesteld. Het is
geen doel op zich, maar juist een
middel om hogere doelen te
verwezenlijken. Het is goed voor
het onderwijs als dit zorgvuldig
80 wordt verrijkt met internationale en
interculturele ervaringen. Internatio-
nalisering kan ten slotte ook bijdra-
gen aan de economie. Studenten
zijn beter voorbereid op de arbeids-
85 markt, en uitwisseling kan leiden tot
nieuwe handelscontacten.
(7) Mensen die hier hebben gestu-
deerd, onze internationale alumni,
houden een blijvende band met
90 Nederland. Dat zijn onze economi-
sche, culturele en diplomatieke
contacten van de toekomst. Mede
hierdoor kan internationalisering bij-
dragen aan vreedzame internatio-
95 nale betrekkingen. Ook met landen
waarmee de relatie gespannen is,
kan op onderwijsgebied worden
samengewerkt.
(8) Natuurlijk kunnen we niet de
100 ogen sluiten voor de vraagstukken
die de komst van internationale stu-
denten naar Nederland met zich
meebrengt. Voldoende aanbod van
studentenhuisvesting vereist sa-
105 menwerking op lokaal en nationaal
niveau. Het is belangrijk vast te
leggen wanneer een opleiding in
het Engels meerwaarde heeft, en er
moet ook voldoende Nederlands-
110 talig aanbod blijven. De integratie
van internationale studenten kan
sterker. Dat maakt het ook makkelij-
ker om talent te behouden voor
onze arbeidsmarkt en dat is hard
115 nodig gezien het tekort aan
bijvoorbeeld technici.
(9) Het zou ook goed zijn als meer
Nederlandse studenten een volledi-
ge opleiding over de grens volgen.

120 Dat helpt in de financiële balans
tussen inkomende internationale en
uitgaande Nederlandse studenten.
Op dit moment volgt slechts
2 procent van alle Nederlandse
125 studenten de gehele opleiding in
het buitenland. Daarmee scoort
Nederland ver onder het Europees
gemiddelde. Ook op het terrein van
kansengelijkheid ligt een mooie
130 uitdaging. Uit onderzoek blijkt dat
studenten met hoogopgeleide
ouders veel meer kans maken op
een internationale ervaring; veel
andere Europese landen doen dat
135 beter.
(10) Over al deze onderwerpen
hebben de Nederlandse universi-
teiten en hogescholen recentelijk
goede voorstellen gedaan in hun
140 internationaliseringsagenda.

*naar: Freddy Weima
in: NRC Handelsblad, 4 juni 2018*

*Freddy Weima was ten tijde van de publicatie van het artikel
directeur-bestuurder van Nuffic, de organisatie voor internationalisering
in het onderwijs.*

noot 1 Een Erasmusbeurs is een subsidie waarmee EU-landen studenten stimuleren om
werk- en studie-ervaring op te doen in het buitenland.

noot 2 *international classroom*: een klas waarin verschillende nationaliteiten vertegen-
woordigd zijn en waar de instructietaal niet van alle studenten de moedertaal is

(11) In tegenstelling tot wat soms
wordt beweerd, is internationalise-
ring geen gevaar voor onze Neder-
landse identiteit. Een van de defi-
145 niërende elementen van onze
identiteit is juist onze internationale
oriëntatie, die ons veel heeft
gebracht. Juist daarom moeten we
eraan vasthouden, zeker in het
150 onderwijs.
(12) De minister van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap, Van
Engelshoven, geeft één dezer
dagen in een Kamerbrief haar visie
155 op de uitdagingen van de
internationalisering in het onderwijs.
Het zou mooi zijn als het debat in
de Kamer niet alleen op de
schaduwzijden is gericht, want dat
160 kan ertoe leiden dat het kind met
het badwater wordt weggegooid.

Tekst 2 Vereng internationalisering niet tot verengelsing

In de eerste twee alinea's van tekst 2 neemt de auteur twee standpunten in over internationalisering.

- 2p 11 Welke twee standpunten zijn dat?
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

“Internationalisering is in drie opzichten breder en belangrijker.”
(regels 21-22)

- 3p 12 Noteer onder elkaar in welke drie opzichten internationalisering volgens tekst 2 breder is.
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

“Het is geen doel op zich, maar juist een middel om hogere doelen te verwezenlijken.” (regels 75-78)

In alinea 6 worden verschillende hogere doelen genoemd die met internationalisering als middel kunnen worden bereikt. Die doelen hebben elk betrekking op een bepaalde sector in de samenleving.

- 2p 13 Welk hoger doel kan in welke sector worden bereikt? Noteer de sector en geef voor elke sector een hoger doel uit de tekst.
Neem de nummers uit de tabel over en zet daarachter steeds je antwoord.

sector	hoger doel
1a)	1b)
2a)	2b)

- 1p 14 “veel andere Europese landen doen dat beter” (regels 133-135)
Wat doen veel andere Europese landen beter?
Veel andere Europese landen
- A besteden meer aandacht aan kansengelijkheid voor studenten van laagopgeleide ouders.
 - B bieden studenten van laagopgeleide ouders meer kans op internationale ervaring.
 - C hebben een betere balans tussen binnenkomende internationale studenten en uitgaande studenten uit eigen land.
 - D hebben verhoudingsgewijs meer studenten die een volledige opleiding over de grens volgen.

“Natuurlijk kunnen we niet de ogen sluiten voor de vraagstukken die de komst van internationale studenten naar Nederland met zich meebrengt.”
(regels 99-103)

Hieronder staan zes voorstellen die mogelijk een oplossing vormen voor een aantal van deze vraagstukken.

- 1 De integratie van buitenlandse studenten moet bevorderd worden zodat talent voor onze samenleving behouden kan blijven.
- 2 Er moeten meer internationale studenten voor technische vakken komen.
- 3 Gemeenten en de Rijksoverheid moeten samen zorgen voor voldoende woonruimte voor studenten.
- 4 Het aantal Nederlandse studenten dat hun volledige opleiding in het buitenland volgt, moet omhoog, zodat de kosten evenwichtiger worden verdeeld.
- 5 Het Engelstalig aanbod van onderwijs moet verder uitgebreid worden.
- 6 Talentvolle studenten moeten meer gestimuleerd worden internationale ervaring op te doen.

2p **15** Welke drie van deze voorstellen worden in tekst 2 genoemd?
Noteer de nummers van je antwoord.

2p **16** Welke uitspraak geeft de hoofdgedachte van tekst 2 het best weer?

A Als we verstandig omgaan met internationalisering in het onderwijs, levert dat uiteindelijk veel economische voordelen op.

B Hoewel internationalisering in het onderwijs niet alleen maar positieve kanten heeft, is ze zo waardevol dat we die internationalisering moeten stimuleren.

C Internationalisering in het onderwijs is veel breder dan alleen maar onderwijs in het Engels.

D Internationalisering is geen gevaar voor het Nederlandse onderwijs, maar we moeten de situatie wel in de gaten houden.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.